

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Αθήνα, 13/12/2022

ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Ε.Κ.Τ.

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π.
«ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ»

Θέμα: Ενημερωτικό Σημείωμα σχετικά με την Ερώτηση με αρ. πρωτ. 931/18-11-2022

Σε απάντηση της Ερώτησης με αρ. πρωτ. 931/18-11-2022, κατά το μέρος που τα διαλαμβανόμενα σε αυτήν εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιότητας της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα» 2014-2020 (εφεξής Ε.Π. ΜΔΤ), σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το έργο «Οριζόντιες παρεμβάσεις εθνικής εμβέλειας για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών» συγχρηματοδοτείται από το Ε.Π. ΜΔΤ με προϋπολογισμό 5.945.421,38 €, ο οποίος κατανέμεται ανά υποέργο σύμφωνα με τον υποκείμενο πίνακα:

Υποέργο	Τίτλος Υποέργου	Επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη	Συνολική Δημόσια Δαπάνη
1.	Επίβλεψη/Παρακολούθηση και Συντονισμός των Δομών του Δικτύου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας.	2.849.495,18	3.089.466,70
2.	Λειτουργία της Τηλεφωνικής Γραμμής Υποστήριξης SOS, εθνικής εμβέλειας & εποπτεία εφαρμογής των πολιτικών ισότητας στη λειτουργία του δικτύου δομών για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών	2.120.227,06	2.298.823,26
3.	Εκπόνηση ή/και επικαιροποίηση εργαλείων και διοικητικών/προτυποποιημένων εγγράφων λειτουργίας των δομών και παρακολούθηση της εφαρμογής τους.	18.736,40	18.736,40
4.	Σχεδιασμός και ανάπτυξη δράσεων δημοσιότητας (ενημέρωση-ευαισθητοποίηση) σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο	256.427,78	256.427,78

5.	Δράσεις ενημέρωσης/προβολής της συνέχισης λειτουργίας του πανελλαδικού δικτύου των δομών την 25η Νοεμβρίου 2016, Παγκόσμια ημέρα για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών"	19.840,00	19.840,00
6.	Μελέτη Μετάβασης και Βιωσιμότητας του Δικτύου Δομών Καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών	86.800,00	86.800,00
7.	Δράσεις ευαισθητοποίησης για την κάλυψη της νέας περιόδου υλοποίησης	86.610,00	86.610,00
8.	Οριζόντιο εργαλείο εκτίμησης κινδύνου ενδοοικογενειακής βίας	24.800,00	24.800,00
9.	Εξοπλισμός για τη Γραμμή SOS	1.737,24	1.737,24
10.	Εκπόνηση έρευνας για το μέγεθος και τις μορφές της έμφυλης βίας στον κυβερνοχώρο στην Ελλάδα	24.800,00	24.800,00
11.	Υπηρεσίες Διερμηνείας	37.200,00	37.200,00

Το υποέργο 1, προϋπολογισμού 3.089.466,70€ με τίτλο «Επίβλεψη/Παρακολούθηση και Συντονισμός των Δομών του Δικτύου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας» και δικαιούχο το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ) έχει ως αντικείμενο την επιστημονική επίβλεψη/παρακολούθηση και τον συντονισμό των δομών του Δικτύου για την πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας κατά των γυναικών, οι οποίες, κατά την πλειονότητά τους, ξεκίνησαν τη λειτουργία τους στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο, με συγχρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ 2007-2013. Συγκεκριμένα: 41 Συμβουλευτικά Κέντρα, 20 Ξενώνες φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών και των παιδιών τους (συμπεριλαμβανομένων των 2 ξενώνων του ΕΚΚΑ).

Η διάκριση του φυσικού αντικείμενου του υποέργου σε επιμέρους δράσεις αποτυπώνεται ως εξής:

- Δράση 1. Συντονισμός και Επιστημονική και οργανωτική/διοικητική παρακολούθηση του συνολικού έργου.
- Δράση 2. Ψυχολογική εποπτεία στα στελέχη για την υποστήριξη και την ενδυνάμωσή τους.
- Δράση 3. Παροχή, σε συνεργασία με τους Δικηγορικούς Συλλόγους, υπηρεσιών δωρεάν Νομικής Βοήθειας (legalaid) σε γυναίκες-θύματα βίας.
Ειδικότερα η Δράση 3, αφορά στην παροχή, σε συνεργασία με τους Δικηγορικούς Συλλόγους, υπηρεσιών δωρεάν νομικής βοήθειας (legal aid) σε γυναίκες-θύματα βίας .

Πακέτο Εργασίας 3.1

Τίτλος: Παροχή, σε συνεργασία με τους Δικηγορικούς Συλλόγους, υπηρεσιών δωρεάν νομικής βοήθειας (legal aid) σε γυναίκες-θύματα βίας.

Χρονική Διάρκεια: από την υπογραφή του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας ΚΕΘΙ με τον εκάστοτε Δικηγορικό Σύλλογο έως την ολοκλήρωση του έργου.

Προϋπολογισμός: 117.000,00€

Αντικείμενο εργασιών:

Η παροχή νομικής βοήθειας σε γυναίκες-θύματα έμφυλης βίας, που απευθύνονται στα Συμβουλευτικά Κέντρα και λαμβάνουν συμβουλευτικές υπηρεσίες (και ιδίως για αυτές που βρίσκονται σε οικονομική δυσπραγία και έχουν χαμηλό εισόδημα), αποτελεί μία δράση βαρύνουσας σημασίας, καθώς τους δίνει τη δυνατότητα να υπερασπιστούν τον εαυτό τους και να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους ενώπιον της δικαιοσύνης.

Στόχος είναι να υποστηριχθούν και εκπροσωπηθούν νομικά και να απαλλαγούν από τη βία. Επισημαίνεται ότι το ΚΕΘΙ εξειδίκευσε τα πρωτόκολλα συνεργασίας με τους τοπικούς Δικηγορικούς Συλλόγους για την παροχή νομικών υπηρεσιών (legal aid) σε γυναίκες θύματα βίας, τα οποία σε προηγούμενο στάδιο έχουν υπογραφεί από τη ΓΓΙΦ. Από 1/12/2020 το ΚΕΘΙ και η ΓΓΟΠΙΦ θα υπογράψουν κοινό Πρωτόκολλο Συνεργασίας με τους τοπικούς Δικηγορικούς Συλλόγους.

Ο σχεδιασμός, συντονισμός και η υλοποίηση της δράσης για την Νομική Βοήθεια σε γυναίκες θύματα βίας ως εξής:

- Δημιουργία, εξειδίκευση και υπογραφή Πρωτοκόλλου συνεργασίας του ΚΕΘΙ με τον εκάστοτε Δικηγορικό Σύλλογο στις πόλεις που λειτουργούν Συμβουλευτικά Κέντρα (σε συνέχεια της υπογραφής Πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ ΓΓΙΦ και του εκάστοτε Δικηγορικού Συλλόγου – έως 30/11/2020)
- Δημιουργία και υπογραφή Πρωτοκόλλου συνεργασίας του ΚΕΘΙ, της ΓΓΟΠΙΦ με τον εκάστοτε Δικηγορικό Σύλλογο στις πόλεις που λειτουργούν Συμβουλευτικά Κέντρα (από 1/12/2020 και εξής)
- Παροχή, σε συνεργασία με τους κατά τόπους δικηγορικούς συλλόγους, κατόπιν υπογραφής Πρωτοκόλλων Συνεργασίας υπηρεσιών δωρεάν νομικής βοήθειας (legal aid) σε γυναίκες θύματα βίας.

Παραδοτέα:

1. Πρωτόκολλο συνεργασίας του ΚΕΘΙ με τον εκάστοτε Δικηγορικό Σύλλογο (έως 30/11/2020):
 - Χρονική διάρκεια υλοποίησης του παραδοτέου: 2 μήνες μετά την υπογραφή του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας της ΓΓΙΦ με τον εκάστοτε Δικηγορικό Σύλλογο (έως 30/11/2020).
 - Πρωτόκολλο Συνεργασίας του ΚΕΘΙ με τον εκάστοτε Δικηγορικό Σύλλογο (σε κάθε πόλη όπου θα λειτουργεί Συμβουλευτικό Κέντρο), που θα παραδοθεί από την Τριμελή Ομάδα Έργου (Υπεύθυνη Υποέργου και 2 βοηθοί).
2. Πρωτόκολλο συνεργασίας του ΚΕΘΙ, της ΓΓΟΠΙΦ με τον εκάστοτε Δικηγορικό Σύλλογο (από 1/12/2020 και εξής):
 - Χρονική διάρκεια υλοποίησης του παραδοτέου: από την υπογραφή του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας του ΚΕΘΙ, της ΓΓΟΠΙΦ με τον εκάστοτε Δικηγορικό Σύλλογο και εξής.
 - Πρωτόκολλο Συνεργασίας του ΚΕΘΙ, της ΓΓΟΠΙΦ με τον εκάστοτε Δικηγορικό Σύλλογο (σε κάθε πόλη όπου θα λειτουργεί Συμβουλευτικό Κέντρο), που θα παραδοθεί από την Τριμελή Ομάδα Έργου (Υπεύθυνη Υποέργου και 2 βοηθοί).
3. Φάκελος δικαιολογητικών ανά υπόθεση:
 - Χρονική διάρκεια υλοποίησης του παραδοτέου: καθ' όλη τη διάρκεια του Υποέργου

- Φάκελος δικαιολογητικών ανά υπόθεση (έκθεση δικηγόρου, δικαιολογητικά για τη δαπάνη, αποδεικτικό πληρωμής).

Σημειώνεται ότι, στη διάρκεια υλοποίησης του Έργου, διενεργήθηκε αξιολόγηση των δομών, με στόχο τη βελτίωση του παραγόμενου έργου. Την αξιολόγηση αυτή ανέλαβαν από κοινού ο φορέας που συντονίζει τις δράσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, και ειδικότερα η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης δράσεων του ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ) καθώς και η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ ΥΠΕΣ για λογαριασμό της ΓΓΟΠΠΦ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Κατά την αξιολόγηση προέκυψαν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

Για τη βελτίωση της υλοποίησης των δράσεων του δικτύου προτείνονται τα παρακάτω πεδία παρέμβασης:

- 1.** Διασφάλιση της βιωσιμότητας με αξιοποίηση των προβλεπόμενων αλλαγών του θεσμικού πλαισίου και των πολιτικών αλλαγών όπως αναφέρθηκε στην ενότητα 6.
- 2.** Εφαρμογή των διευρυμένων υπηρεσιών: οι διευρυμένες υπηρεσίες προτείνεται να εφαρμοστούν σε όλες τις δομές του δικτύου και να ξεπεραστούν τα προβλήματα και οι καθυστερήσεις στη διαδικασία πρόσληψης προσωπικού.
- 3.** Πρόσθετες υπηρεσίες σε διαστάσεις: α) αναβάθμιση στην εργασίας-καλύτερες θέσεις εργασίας-καλύτερες αμοιβές, β) εξισορρόπησης οικογενειακής-εργασιακής ζωής, γ) δικαιωμάτων στο χώρο εργασίας
- 4.** Διεύρυνση ωφελούμενου πληθυσμού: προτείνεται η διερεύνηση της οπτικής του φύλου και η θεωρητική της επέκταση, αφενός για την αποτελεσματική υποστήριξη όλων των ομάδων (π.χ. υιοθέτηση κοινωνιολογικών και πολιτισμικών προσεγγίσεων για τις προσφύγισσες, μετανάστριες και Ρομά) και αφετέρου για την παροχή διευρυμένων υπηρεσιών στην κατεύθυνση μετατροπής του δικτύου σε ένα πλήρως συμπεριληπτικό δίκτυο, στο οποίο δεν θα δίδεται έμφαση μόνο στο ζήτημα της βίας, αλλά και σε ζητήματα όπως αυτό της απασχόλησης, της εκπαίδευσης κ.ο.κ.
- 5.** Εκπαίδευση/ επιμόρφωση στελεχών του δικτύου: συνιστάται η πραγματοποίηση περισσότερων επιμορφωτικών προγραμμάτων και η τακτική τους υλοποίηση. Οι εκπαιδεύσεις, προτείνεται, να εστιάζουν σε θεματικές οι οποίες θα καλύπτουν τις νέες και διαρκώς ανακυπτόμενες κοινωνικές ανάγκες, όπως για παράδειγμα το προσφυγικό ή/και η εργασιακή συμβουλευτική. Προτείνεται επίσης να διερευνηθεί η δυνατότητα αξιοποίησης, στις εκπαιδευτικές δράσεις, ψηφιακών μέσων σύγχρονης ή/και ασύγχρονης εκπαίδευσης, καθώς και βιωματικών μεθόδων. Τέλος, οι δράσεις εκπαίδευσης/επιμόρφωσης, συνιστάται, να εξειδικευθούν σε περιφερειακό επίπεδο και να προσαρμόζονται στις ανάγκες της κάθε περιφέρειας, καθώς όπως παρατηρείται εντός της μελέτης τα ζητήματα διαφοροποιούνται.
- 6.** Διεύρυνση των δραστηριοτήτων της Γραμμή SOS 15900: αντιμετώπιση του ζητήματος της υποστελέχωσης, είτε μέσω προσλήψεων ή/και μετατάξεων καθώς και διευθέτηση της ψυχολογικής εποπτείας των στελεχών. Τέλος, όσον αφορά στις λειτουργίες και στις υπηρεσίες της γραμμής, προτείνεται να διερευνηθεί περαιτέρω η δυνατότητα περισσότερων δράσεων, όπως π.χ. πραγματοποίηση συνεδρίας και ενημέρωση στελεχών για την πορεία της εκάστοτε ωφελούμενης στο δίκτυο μέσω της διαδικασίας follow up.
- 7.** Λειτουργική αναβάθμιση της Ηλεκτρονικής Βάσης Δεδομένων: η βελτίωση της λειτουργικότητας της βάσης μέσω της δημιουργίας περισσότερων πεδίων και κατηγοριοποιήσεων (π.χ. δράσεις

δικτύωσης και δράσεις ευαισθητοποίησης) και δημιουργία κοινού τρόπου καταγραφής των δεδομένων εντός του δικτύου και επιμόρφωση των στελεχών επ' αυτού.

8. Εγκαθίδρυση και αξιοποίηση της εσωτερικής αξιολόγησης της ΓΓΙΦ: υλοποίηση και αξιοποίηση της δράσης αυτής προκειμένου οι δομές να παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με τις ανάγκες των ωφελούμενων.

9. Ενίσχυση των δράσεων Δικτύωσης: προτείνεται δικτύωση με εργοδοτικούς φορείς και η δημιουργία πρωτοκόλλων συνεργασίας με βάση την οπτική του φύλου (η οποία στο πλαίσιο αυτό διαφαίνεται ως η πιο κατάλληλη λόγω των ανισοτήτων στους χώρους εργασίας) και όχι την εστίαση στην κακοποίηση. Επιπλέον, προτείνεται η ενίσχυση της δικτύωσης μέσω και της υλοποίησης κοινών εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε επαγγελματίες υγείας (π.χ. μαίες, γυναικολόγους, πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, κοινωνικές υπηρεσίες νοσοκομείων κλπ.).

10. Ενίσχυση των δράσεων Διάχυσης/ Ευαισθητοποίησης: Προτείνεται η συνέχιση υλοποίησης στοχευμένων δράσεων σχετικά με τις πολλαπλές διακρίσεις, καθώς και δράσεις ευαισθητοποίησης σε φορείς όπως εισαγγελικές αρχές, αστυνομία κλπ., προκειμένου το προσωπικό τους να αναγνωρίζει σημάδια κακοποίησης. Επιπλέον προτείνεται η ανάπτυξη δράσεων διάχυσης και ευαισθητοποίησης αναφορικά με ζητήματα όπως η απασχόληση, τα δικαιώματα των γυναικών στους χώρους εργασίας, καθώς και η εναρμόνιση επαγγελματικής και προσωπικής ζωής.

11. Παροχή ψυχολογικής εποπτείας στελεχών: για την επίτευξη της παροχής αυτής προτείνεται η διακριτική μεταβολή της ψυχολογικής εποπτείας και η αντιμετώπιση των προβλημάτων εύρεσης εποπτών.

Οι Δικηγορικοί Σύλλογοι που έχουν προβεί στην υπογραφή Πρωτοκόλλου Συνεργασίας με τη Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων και το ΚΕΘΙ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην απόφαση ένταξης του έργου, σε συνέχεια ομοειδούς προηγούμενης δράσης νομικής βοήθειας που υλοποιήθηκε από το ΚΕΘΙ κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο 2007-2013, και τα εγγεγραμμένα μέλη στους σχετικούς καταλόγους είναι:

1. Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών, με 453 εγγεγραμμένα μέλη
2. Δικηγορικός Σύλλογος Βέροιας, με 9 εγγεγραμμένα μέλη
3. Δικηγορικός Σύλλογος Ιωαννίνων, με 10 εγγεγραμμένα μέλη
4. Δικηγορικός Σύλλογος Πάτρας, με 21 εγγεγραμμένα μέλη
5. Δικηγορικός Σύλλογος Ροδόπης, με 21 εγγεγραμμένα μέλη
6. Δικηγορικός Σύλλογος Σερρών, με 11 εγγεγραμμένα μέλη
7. Δικηγορικός Σύλλογος Χαλκίδας, με 10 εγγεγραμμένα μέλη
8. Δικηγορικός Σύλλογος Χίου, με 9 εγγεγραμμένα μέλη

Μέχρι σήμερα έχουν ικανοποιηθεί όλα τα σχετικά αιτήματα παροχής νομικής βοήθειας.

Οι ωφελούμενες, συνολικά από την αρχή της δράσης (προγραμματική περίοδος 2007-2013) ανέρχονται σε 45 συμβουλευόμενες γυναίκες από τα Συμβουλευτικά Κέντρα όλης της Ελλάδας.

Από αυτές οι 38 αφορούν στην πρώτη περίοδο λειτουργίας του έργου και οι 7 αφορούν στη 2η περίοδο, επίσης υπάρχουν 3 αιτήματα προς ένταξη/έγκριση. Διευκρινίζεται ότι το ΚΕΘΙ ανταποκρίθηκε στο σύνολο των αιτημάτων